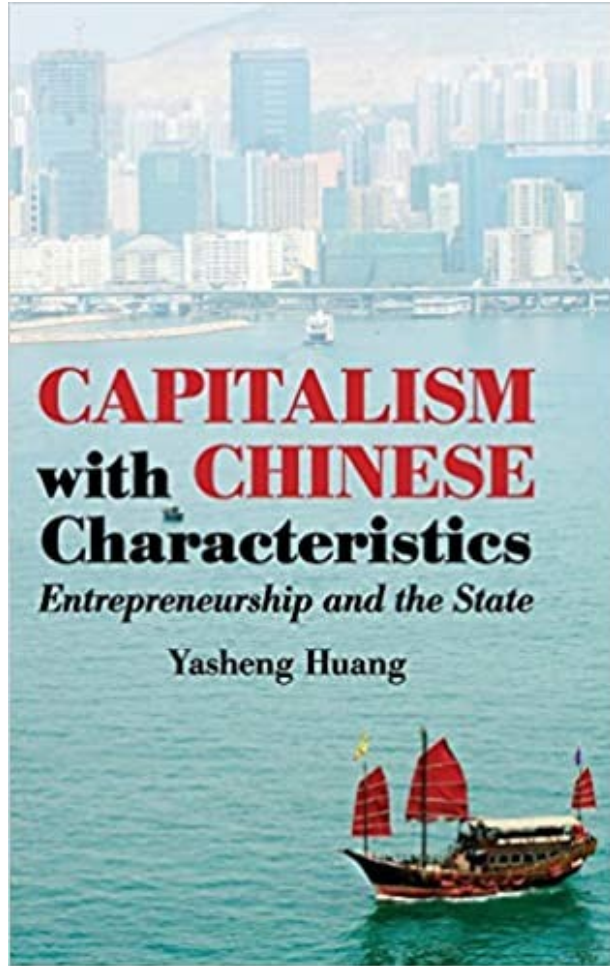

Ekonomické reformy v Číně po roce 1978

Mezinárodní obchodní režim, jaro 2022

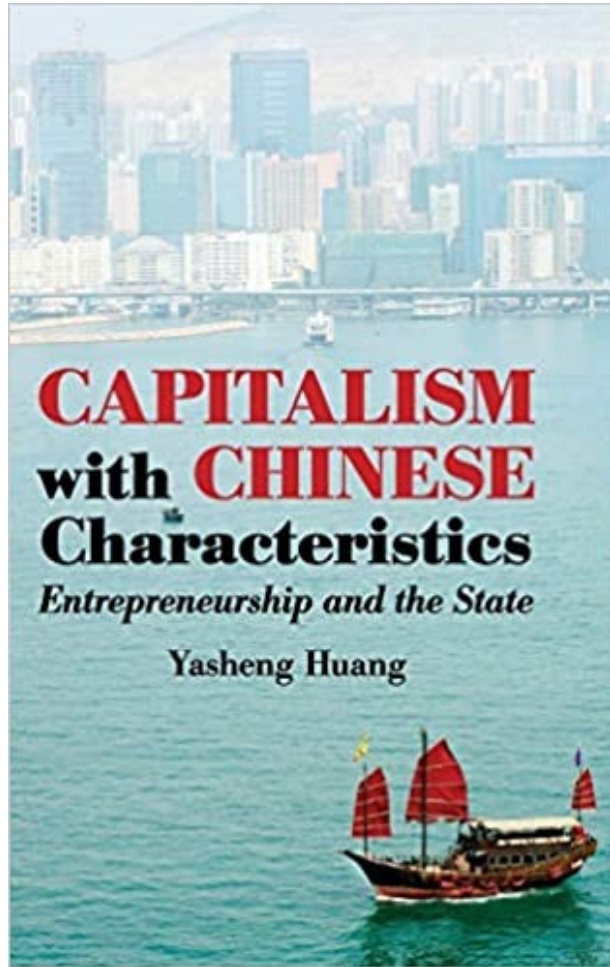

CAPITALISM
with CHINESE
Characteristics

Entrepreneurship and the State

Yasheng Huang

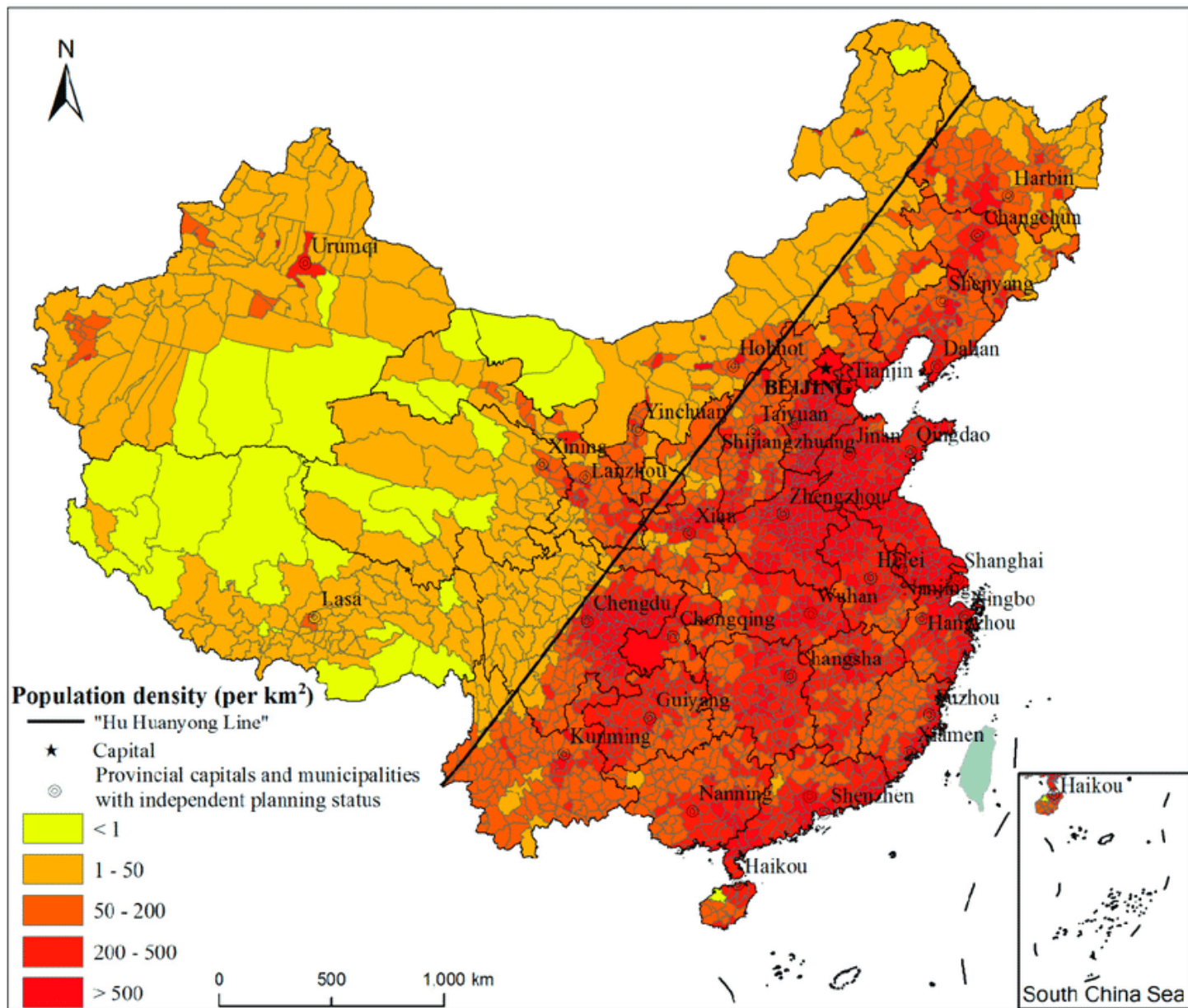

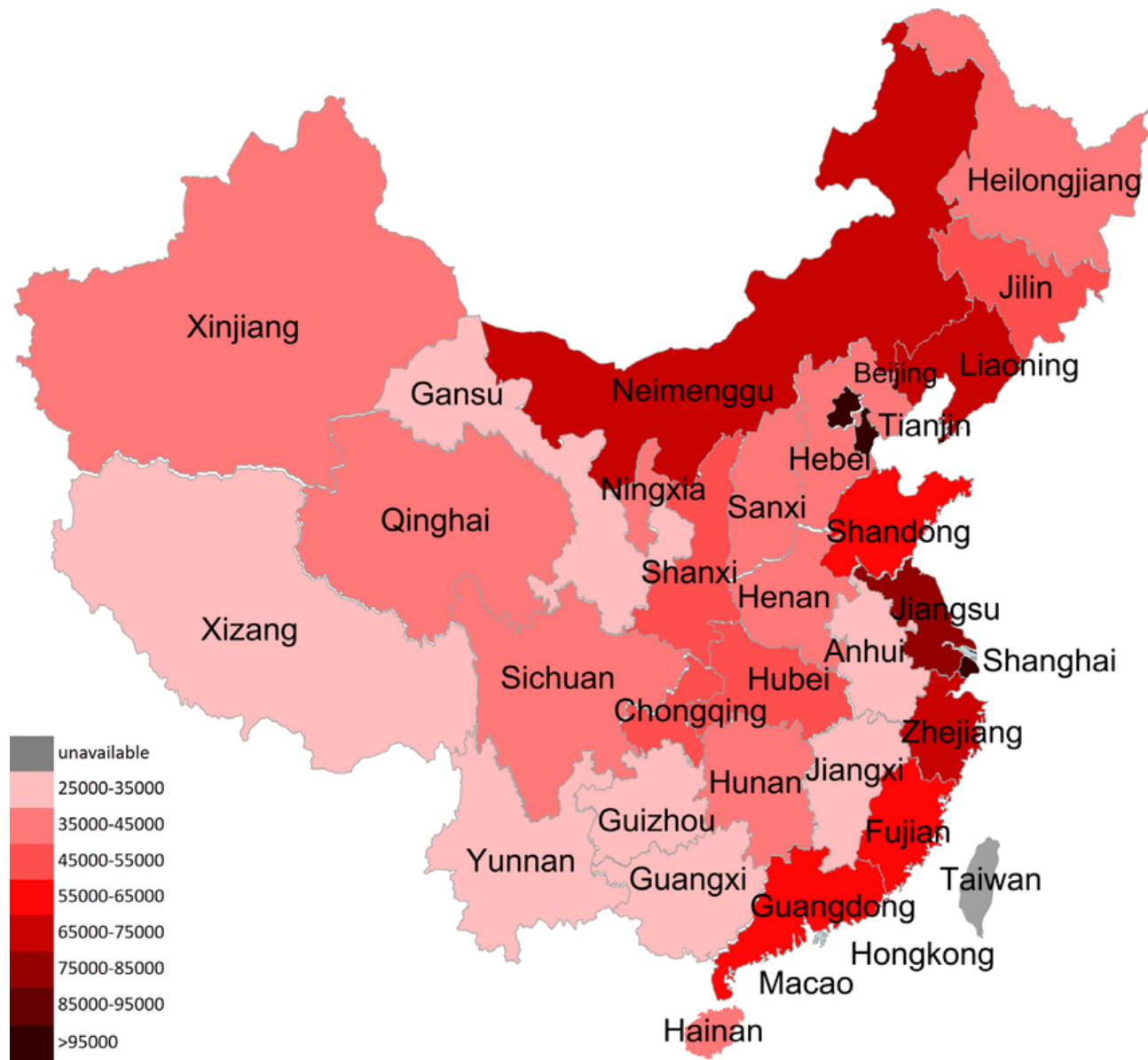
Dnešní hodina

- > reformy v Čína po roce 1978
- > vstup Čína do WTO a její role v organizaci

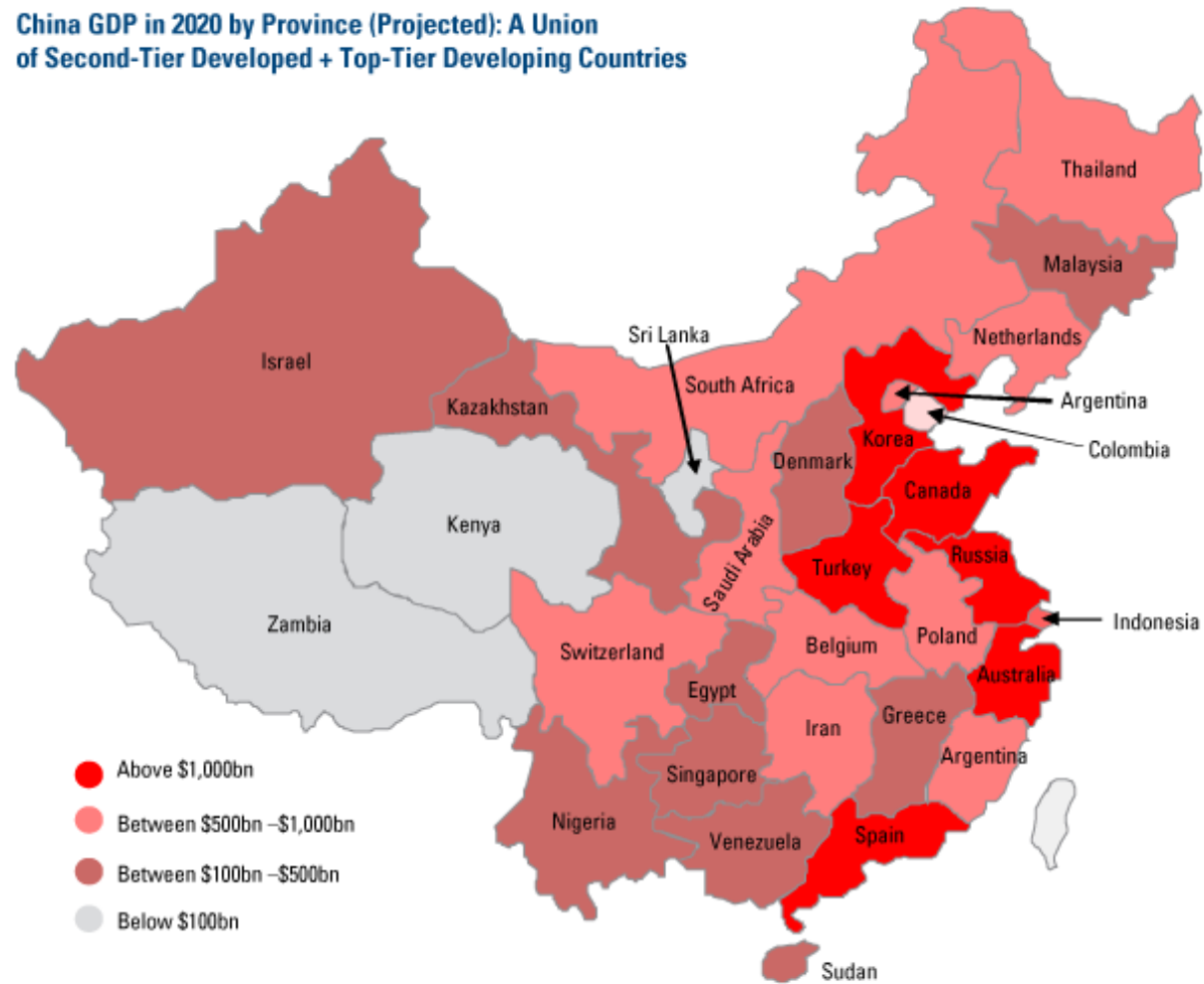
China Major Rivers Map

China GDP in 2020 by Province (Projected): A Union of Second-Tier Developed + Top-Tier Developing Countries

Source: HSBC, CEIC, IMF, CIA

Geneze myšlenek komunismu

- Marxismus

Geneze myšlenek komunismu – opakování 😊

- Marxismus
- Bylo podle Marxe dobře, že vznikl kapitalismus?

Geneze myšlenek komunismu – opakování 😊

- Marxismus
- Bylo podle Marxe dobře, že vznikl kapitalismus?
- Ve kterém státě podle Marxe mělo dojít k první socialistické revoluci?

Geneze myšlenek komunismu – opakování 😊

- Marxismus – předpokládal cestu **feudalismus > kapitalismus > komunismus**

Geneze myšlenek komunismu – opakování 😊

- Marxismus – předpokládal cestu feudalismus > kapitalismus > komunismus
- > revoluce bude **v nejvyspělejších státech světa!** (Británie, Německo)

Geneze myšlenek komunismu – opakování 😊

- Marxismus – předpokládal cestu feudalismus > kapitalismus > komunismus
- > revoluce bude v nejvyspělejších státech světa! (Británie, Německo)
- > chudé státy si nejdříve musí projít kapitalistickou průmyslovou revolucí a politickou buržoazní revolucí (VFR), až poté se dá uvažovat o dalším kroku

Geneze myšlenek komunismu – opakování 😊

- Marxismus – předpokládal cestu feudalismus > kapitalismus > komunismus
- > revoluce bude v nejvyspělejších státech světa! (Británie, Německo)
- > chudé státy si nejdříve musí projít kapitalistickou průmyslovou revolucí a politickou buržoazní revolucí (VFR), až poté se dá uvažovat o dalším kroku
- > rolníci jsou konzervativní, nemají revoluční potenciál

Geneze myšlenek komunismu – opakování 😊

- Marxismus – předpokládal cestu feudalismus > kapitalismus > komunismus
- > revoluce bude v nejvyspělejších státech světa! (Británie, Německo)
- > chudé státy si nejdříve musí projít kapitalistickou průmyslovou revolucí a politickou buržoazní revolucí (VFR), až poté se dá uvažovat o dalším kroku
- > rolníci jsou konzervativní, nemají revoluční potenciál
- > **nezájem tradičního marxismu o chudé země**

Geneze myšlenek komunismu – opakování 😊

- Lenin a Trocký – revoluce je možná i v chudých, zaostalých zemích (Rusko)

Geneze myšlenek komunismu – opakování 😊

- Lenin a Trocký – revoluce je možná i v chudých, zaostalých zemích (Rusko)
- Dokonce k ní musí dojít tam – vyspělé státy dokáží své dělníky uplatit sociálními výhodami atd., **vzbouřit se musí periferie světa**

Geneze myšlenek komunismu – opakování 😊

- Lenin a Trocký – revoluce je možná i v chudých, zaostalých zemích (Rusko)
- Dokonce k ní musí dojít tam – vyspělé státy dokáží své dělníky uplatit sociálními výhodami atd., **vzbouřit se musí periferie světa**
- ALE země na periferii světové ekonomiky **nemají sebevědomou buržoazii, která by svrhla monarchii a modernizovala ekonomiku**

Geneze myšlenek komunismu – opakování 😊

- Lenin a Trocký – revoluce je možná i v chudých, zaostalých zemích (Rusko)
- Dokonce k ní musí dojít tam – vyspělé státy dokáží své dělníky uplatnit sociálními výhodami atd., **vzbouřit se musí periferie světa**
- ALE země na periferii světové ekonomiky **nemají sebevědomou buržoazii, která by svrhla monarchii a modernizovala ekonomiku**
- > **kapitalistické období je potřeba přeskočit** a jít v podstatě z feudalismu rovnou do socialismu a komunismu = „**permanentní revoluce**“

Geneze myšlenek komunismu – opakování 😊

- Lenin a Trocký – aby tohoto bylo dosaženo, je potřeba **vedoucí role komunistické strany**
- = „party vanguardism“

Geneze myšlenek komunismu – opakování 😊

- Lenin a Trocký – aby tohoto bylo dosaženo, je potřeba **vedoucí role komunistické strany**
- = „party vanguardism“
- **Úzká skupina revolucionářů provede puč a zůstane u moci** (x diktatura proletariátu jako vláda většiny podle Marxe)

Geneze myšlenek komunismu – opakování 😊

- Lenin a Trocký – aby tohoto bylo dosaženo, je potřeba **vedoucí role komunistické strany**
- = „**party vanguardism**“
- Úzká skupina revolucionářů provede puč a zůstane u moci (x diktatura proletariátu jako vláda většiny podle Marxe)
- Modernizace, kterou by jinak provedl kapitalismus, **bude prosazena shora = centrální plánování**

Geneze myšlenek komunismu – opakování 😊

- Lenin a Trocký – aby tohoto bylo dosaženo, je potřeba **vedoucí role komunistické strany**
- = „**party vanguardism**“
- Úzká skupina revolucionářů provede puč a zůstane u moci (x diktatura proletariátu jako vláda většiny podle Marxe)
- Modernizace, kterou by jinak provedl kapitalismus, bude prosazena shora = centrální plánování
- „**Demokratický centralismus**“ – meritokratické fungování strany – talentovaní kádři získávají vyšší funkce, rozhodují kolektivní orgány

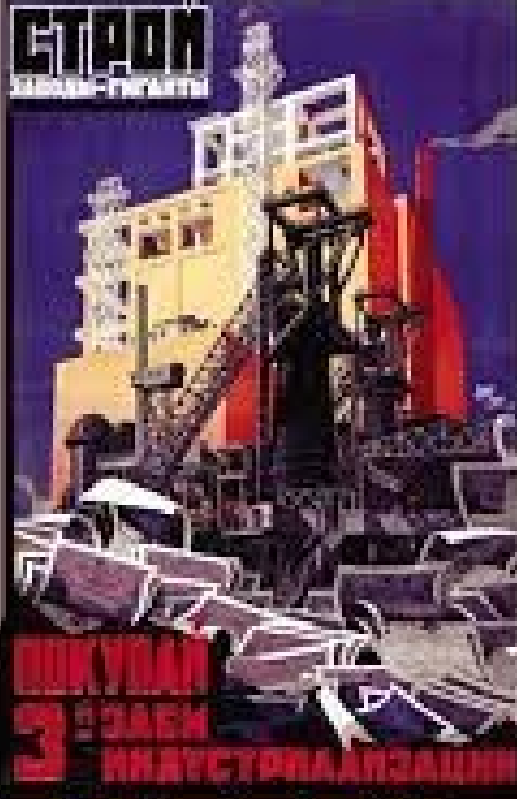
Geneze myšlenek komunismu – opakování 😊

- Potřeba alespoň trochu zapojit rolníky – kladivo a **srp**

Robert C. Allen

FARM
TO

СТАРОЙ
ЗАВОДА

РУССКАЯ
3
ИНДУСТРИАЛИЗАЦИЯ

FACTORY

A Reinterpretation of the Soviet Industrial Revolution

Centrální plánování

- = „pro USA v 19. století stačila cla, rozvojová země dnes musí zajít mnohem dále“

Centrální plánování

- = „pro USA v 19. století stačila cla, rozvojová země dnes musí zajít mnohem dále“
- Trh a demokracie jako privilegium bohatých zemí, vláda pevné ruky a plánovaná ekonomika jako nutnost chudých zemí

Geneze myšlenek komunismu

- **Maoismus** – ještě větší důraz na roli rolníků
- – snaha strany s nimi mít dobré vztahy
- – teorie dlouhodobé guerillové války na venkově
- Jinak velmi podobné leninismu

Čínská lidová republika

- KSČ založena 1921

Čínská lidová republika

- KSČ založena 1921
- 1949 – ČLR
- **Definitivní sjednocení Číny** a vyhnání západních mocností – zdroj legitimacy!

Čínská lidová republika

- KSČ založena 1921
- 1949 – ČLR
- **Definitivní sjednocení Číny** a vyhnání západních mocností – zdroj legitimacy!
- Dnes další zdroj – slib rostoucí životní úrovně (vs. demokratická legitimita na Západě)

Čínská lidová republika

- 50. léta - pozemková reforma – podpora rolníků

Čínská lidová republika

- „Had Mao died in 1956, his achievements would have been immortal. Had he died in 1966, he would still have been a great man but flawed. But he died in 1976. Alas, what can one say?“

- „The Hundred Flowers Campaign, was a period from 1956 to 1957 in the People’s Republic of China during which the Communist Party of China (CPC) encouraged citizens to express openly their opinions of the communist regime. Following the failure of the campaign, CPC Chairman Mao Zedong conducted an ideological crack down on those who criticized the regime, which continued through 1959.“

Čínská lidová republika

- 1978 – Deng Xiaoping
- Pragmatismus, eklekticismus
- „Čtyři reformy“ – zemědělství, průmysl, věda, armáda

Reformy

- 80. léta – duální systém pro státní podniky – splnit plán + další zboží prodat na volném trhu

Reformy

- 80. léta – duální systém pro státní podniky – splnit plán + další zboží prodat na volném trhu
- Povolení soukromého podnikání

Reformy

- 80. léta – duální systém pro státní podniky – splnit plán + další zboží prodat na volném trhu
- Povolení soukromého podnikání
- **Ne privatizace! Soukromý sektor postupně svým růstem státní sektor zastínil**

Reformy

- 80. léta – duální systém pro státní podniky – splnit plán + další zboží prodat na volném trhu
- Povolení soukromého podnikání
- **Ne privatizace! Soukromý sektor postupně svým růstem státní sektor zastínil**
- Bankovní sektor dodnes ovládá stát

Reformy

- **Zvláštní ekonomické zóny** – otevřeno pro investice a tvorbu exportu – více tržní systém

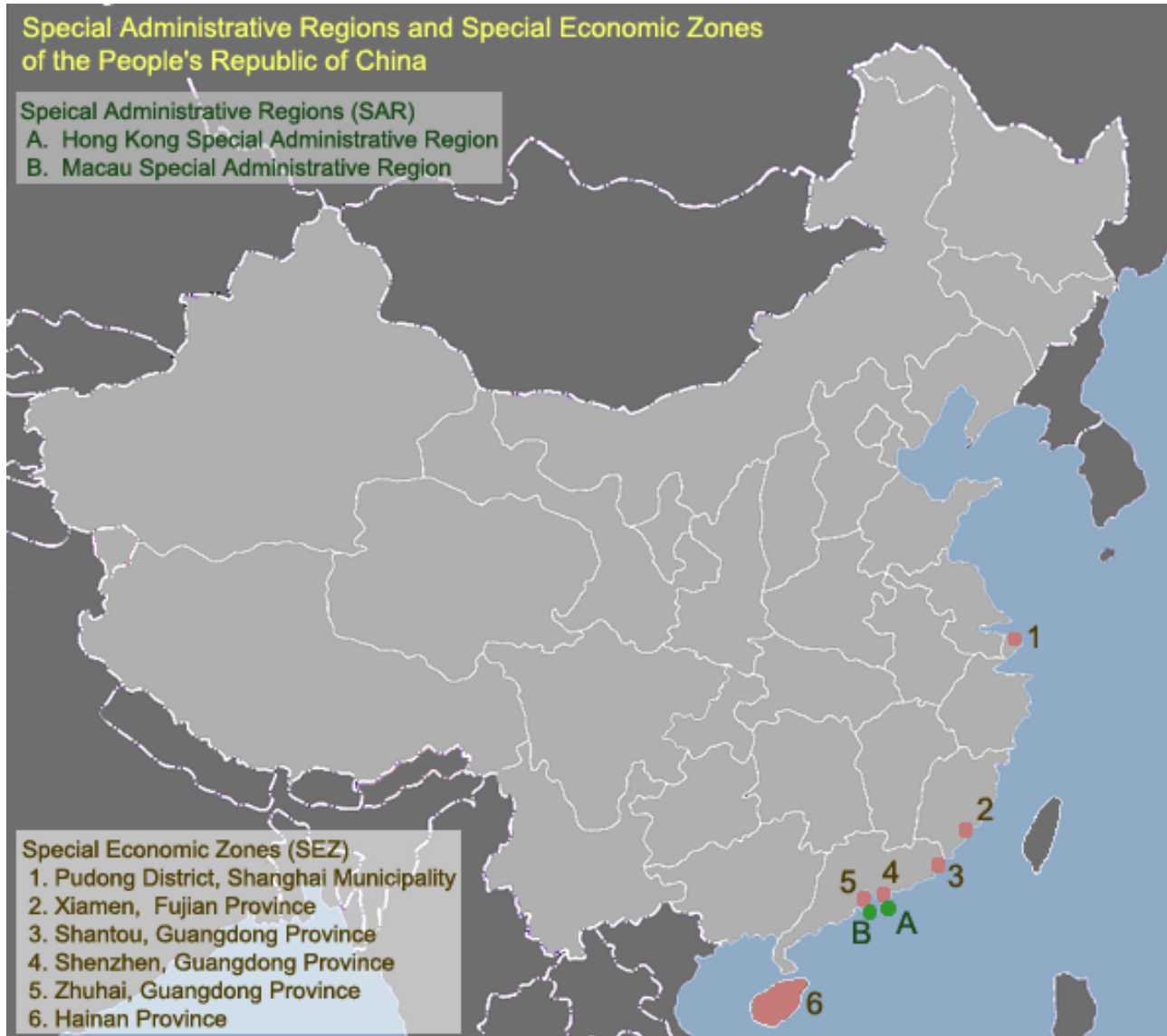
Special Administrative Regions and Special Economic Zones of the People's Republic of China

Special Administrative Regions (SAR)

- A. Hong Kong Special Administrative Region
- B. Macau Special Administrative Region

Special Economic Zones (SEZ)

- 1. Pudong District, Shanghai Municipality
- 2. Xiamen, Fujian Province
- 3. Shantou, Guangdong Province
- 4. Shenzhen, Guangdong Province
- 5. Zhuhai, Guangdong Province
- 6. Hainan Province

Reforms

- **Zvláštní ekonomické zóny** – otevřeno pro investice a tvorbu exportu – více tržní systém – lokální subdodavatelé, joint ventures a převod technologií = TRIMs
- Zároveň podpora – žádné daně, pozemky zadarmo atd.

Reformy

- **Zvláštní ekonomické zóny** – otevřeno pro investice a tvorbu exportu – více tržní systém – lokální subdodavatelé, joint ventures a převod technologií = TRIMs
- Zároveň podpora – žádné daně, pozemky zadarmo atd.
- **Právo vyvážet měly jen zahraniční firmy + státní monopoly** – soukromý sektor se k tomu začal dostávat až v 90. letech

Table 16.1

Chinese exports: Share of total by firm ownership.

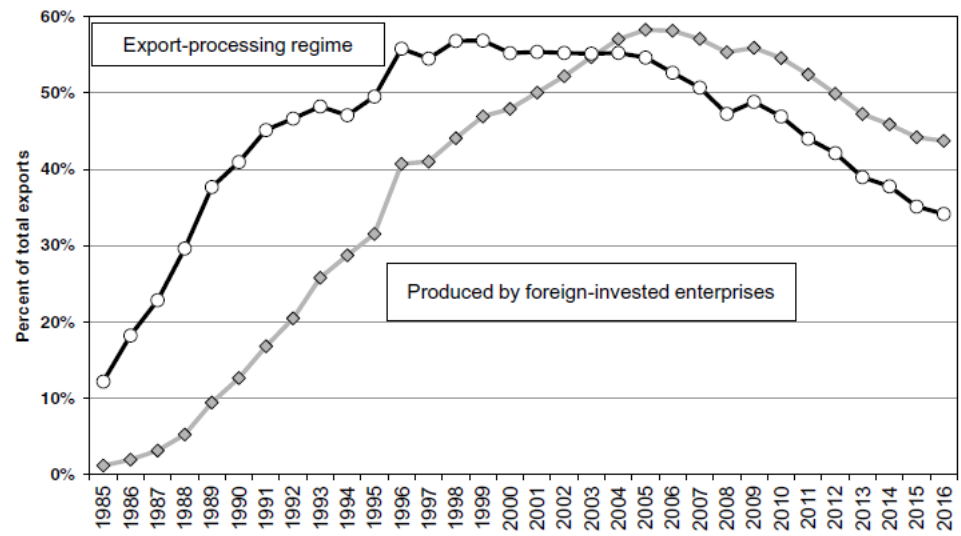
	1995	2005	2016
State-owned enterprises	<u>66.7%</u>	22.2%	10.3%
Foreign-invested enterprises	31.5%	<u>58.3%</u>	43.7%
Private domestic firms	<u>0.2%</u>	14.7%	<u>43.6%</u>
Collective and other	1.5%	4.8%	2.4%

Reformy

- **Zvláštní ekonomické zóny** – otevřeno pro investice a tvorbu exportu – více tržní systém – lokální subdodavatelé, joint ventures a převod technologií = TRIMs
- Zároveň podpora – žádné daně, pozemky zadarmo atd.
- **Právo vyvážet měly jen zahraniční firmy + státní monopoly** – soukromý sektor se k tomu začal dostávat až v 90. letech
- Možnost, jak to obejít – převést peníze přes Hong Kong zpátky do Číny a hrát si na zahraniční firmu

Reformy

- Zbytek pobřeží – **povoleno dělat zakázky pro exportující zahraniční firmy – postupně se z toho stala obrovská „zvláštní zóna“**

Reformy

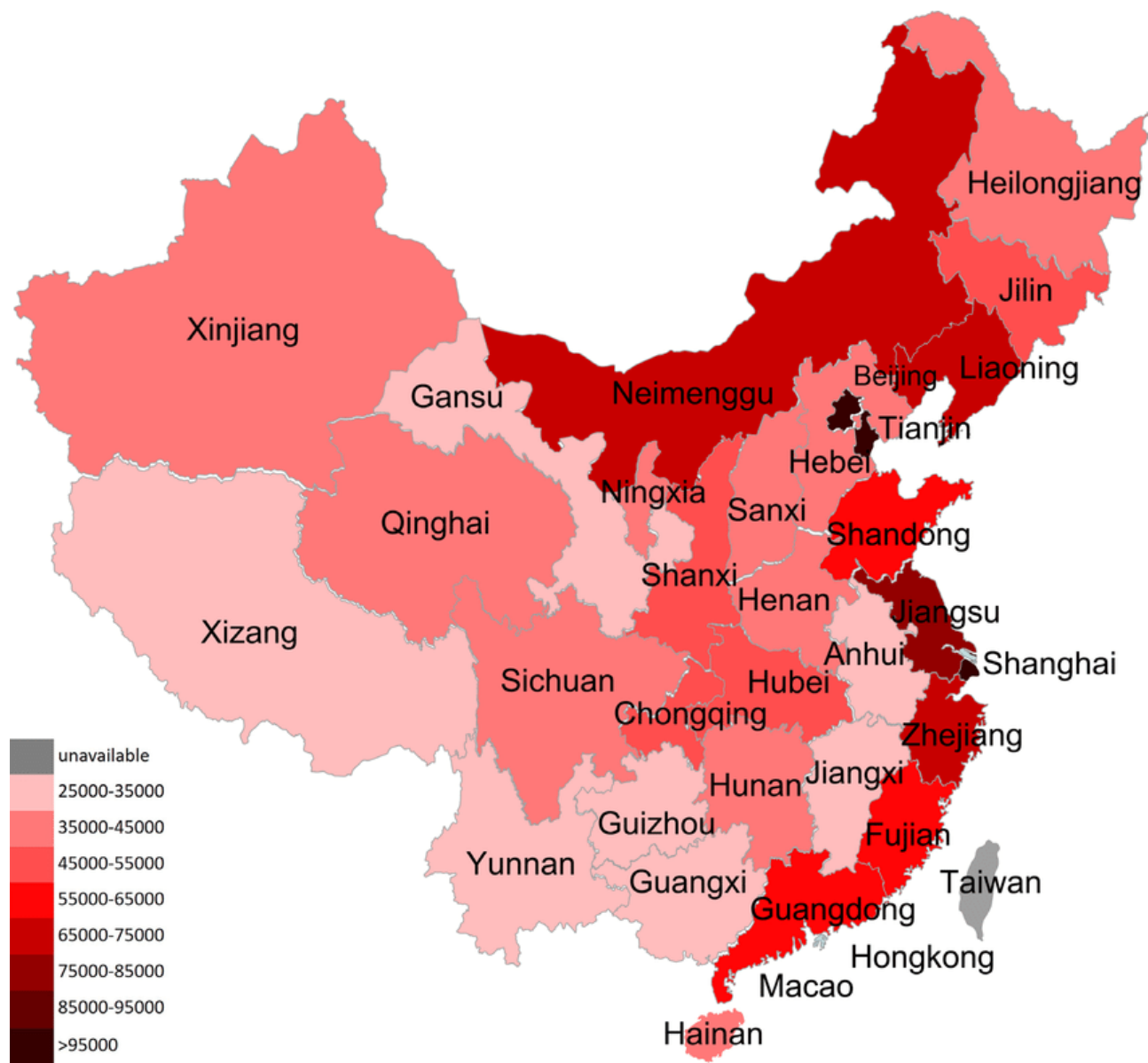
- Zbytek pobřeží – **povoleno dělat zakázky pro exportující zahraniční firmy – postupně se z toho stala obrovská „zvláštní zóna“**
- Dodnes – **naddimenzovaný a neefektivní státní sektor**, dotovaný na úkor soukromých podnikatelů

Reforms

- Zbytek pobřeží – **povoleno dělat zakázky pro exportující zahraniční firmy – postupně se z toho stala obrovská „zvláštní zóna“**
- Dodnes – **naddimenzovaný a neefektivní státní sektor**, dotovaný na úkor soukromých podnikatelů
- Xi Jinping – omezení podpory zahraničních firem, zároveň zásah proti domácímu kapitálu – ještě větší podpora státních podniků (SOEs)

80. léta

- Investice z Taiwanu a HK do přilehlých provincií (Fujian, Zhejiang, Guandong)

Regional shares of China's exports.

	1978	1995	2005	2010	2016
Southeast	16%	<u>45%</u>	36%	34%	36%
Lower Yangtze	35%	21%	<u>38%</u>	42%	37%
Northeast / North Coast	40%	22%	18%	17%	15%
Rest of China	9%	11%	7%	8%	<u>13%</u>

80. léta

- Investice z Taiwanu a HK do přilehlých provincií (Fujian, Zhejiang, Guandong)
- = **jižní pobřeží**
- **Zaměření na textil**

80. léta

- **Celkově relativně malá role exportu, i příliv zahraničních investic relativně nízký!**
- Domácí drobné podnikání + ústup státu

Reformy

- Těžiště reforem – **venkov** (Huang)

Reformy

- Těžiště reformem – **venkov** (Huang)
- **Rušení komun, zemědělcům bylo dovoleno podnikat jako samostatní farmáři** > obrovský růst produktivity, konec nedostatku potravin

Reformy

- Těžiště reforem – **venkov**
- **Rušení komun, zemědělcům bylo dovoleno podnikat jako samostatní farmáři** > obrovský růst produktivity, konec nedostatku potravin
- Dále bylo na venkově uvolněno **podnikání mimo zemědělství** a tvorba finančních družstev > kapitál pro podnikatele

Reformy

- Těžiště reforem – **venkov**
- **Rušení komun, zemědělcům bylo dovoleno podnikat jako samostatní farmáři** > obrovský růst produktivity, konec nedostatku potravin
- Dále bylo na venkově uvolněno **podnikání mimo zemědělství** a tvorba finančních družstev > kapitál pro podnikatele
- Velký pokles venkovské chudoby, podnikatelé z vesnic rozšiřují byznys do měst

Reforms

- Huang – **podnikavý venkov vs. centrálně plánovaná města**

Reformy

- Huang – **podnikavý venkov vs. centrálně plánovaná města**
- **Čínská politika reflektuje toto rozdělení** – střídání generací vedení strany, které zvýhodňují buď města, nebo venkov

Reformy

- Huang – **podnikavý venkov vs. centrálně plánovaná města**
- **Čínská politika reflektuje toto rozdělení** – střídání generací vedení strany, které zvýhodňují buď města, nebo venkov
- 1978 – 1992 – Deng – venkov a kapitalismus
- 1992 – 2002 – Jiang Zenmin – města a průmysl
- 2002 – 2012 – Hu Jintao – opět spíše venkov
- 2012 - ? – Xi Jinping – opět města

Reformy

- Charles Kupchan - rozdíl oproti Evropě – **absence liberální buržoazie**, města jsou základnou byrokratického státu!

Reformy

- Charles Kupchan - rozdíl oproti Evropě – **absence liberální buržoazie**, města jsou základnou byrokratického státu!
- Střední třída se stala stakeholderem komunistické strany, která jí umožnila prosperitu

- „Despite the explosion in private businesses, China’s state sector still produces some 40% of the country’s GDP. Many of the managers of state-owned enterprises are appointed by the Chinese Communist Party (CCP) and are party members. Moreover, the state has deeply penetrated the private sector through party-led business associations, the flow of party cadres into private business, and the recruitment of entrepreneurs into the CCP. The symbiotic relationship between the CCP and China’s business community stands in stark contrast to the relationship between the state and the market in the West.“

Reformy

- Charles Kupchan - rozdíl oproti Evropě – **absence liberální buržoazie**, města jsou základnou byrokratického státu!
- Střední třída se stala stakeholderem komunistické strany, která jí umožnila prosperitu
- (Podobné jako Leninovo chápání Ruska!)
- Překážka pro budoucí demokratizaci...?

Problém s daty

- Huang – v Číně ekonom nemůže jenom studovat dopady nějaké politiky, **první úkol je zjistit, jakou politiku vůbec stát dělá**

Problém s daty

- Huang – v Číně ekonom nemůže jenom studovat dopady nějaké politiky, **první úkol je zjistit, jakou politiku vůbec stát dělá**
- > velmi rozdílné pohledy na vývoj Číny i mezi autoritami (Huang vs Naughton)

Problém s daty

- Hranice mezi soukromým a státním sektorem je v Číně obtížně rozlišitelná

Problém s daty

- Hranice mezi soukromým a státním sektorem je v Číně obtížně rozlišitelná
- Příklad – TVEs – „township and village enterprises“ – interpretované jako kolektivní podnikání, reálně často v soukromém vlastnictví

Problém s daty

- Hranice mezi soukromým a státním sektorem je v Číně obtížně rozlišitelná
- Příklad – TVEs – „township and village enterprises“ – interpretované jako kolektivní podnikání, reálně často v soukromém vlastnictví
- - je těžké to zjistit
- Spousta různých polostátních podniků (Huawei)

Problém s daty

- Je hrozně těžké zjistit, co všechno stát kontroluje a co dělá
- **Hospodářská politika je často prováděná přes státní banky a korporace, ve kterých se nikdo nevyzná!**

Problém s daty

- Typická forma stimulace – **stavění infrastruktury a bytů**

Problém s daty

- Typická forma stimulace – stavění infrastruktury a bytů
- **Stavební sektor je dominovaný státními firmami, kterým Strana vždy ráda pomůže + výsledky jsou hned vidět**

Problém s daty

- Typická forma stimulace – stavění infrastruktury a bytů
- Stavební sektor je dominovaný státními firmami, kterým Strana vždy ráda pomůže + výsledky jsou hned vidět
- 2008 – **obrovské investice** > často neefektivní a zbytečné projekty

Problém s daty

- Typická forma stimulace – stavění infrastruktury a bytů
- Stavební sektor je dominovaný státními firmami, kterým Strana vždy ráda pomůže + výsledky jsou hned vidět
- 2008 – obrovské investice > často neefektivní a zbytečné projekty
- Reakce – **Belt and Road Initiative** – „ať státem vlastněné stavební firmy staví v zahraničí“

1989

- 1987-89 – GT KS Zhao Ziyang – podpora politických reforem a uvolnění režimu

1989

- 1987-89 – GT KS Zhao Ziyang – podpora politických reforem a uvolnění režimu
- „incident ze 4. června“

1989

- 1987-89 – GT KS Zhao Ziyang – podpora politických reforem a uvolnění režimu
- „incident ze 4. června“
- Post-Tiananmenské utužení režimu – na několik let de facto návrat k centrálnímu plánování
- 1992 – „Jižní turné“ Denga > obnova reforem

90. léta

- Po roce 1992 návrat k reformám, **ovšem jiný přístup**

90. léta

- Po roce 1992 návrat k reformám, **ovšem jiný přístup**
- Jiang Zenmin a Zhu Rongji – straničtí vládcové Šanghaje – nejméně tržního města v Číně

90. léta

- Po roce 1992 návrat k reformám, **ovšem jiný přístup**
- Jiang Zenmin a Zhu Rongji – straničtí vládcové Šanghaje – nejméně tržního města v Číně
- Upřednostnění měst a zdanění venkova, **důraz na průmyslovou politiku a FDI** (vs. domácí kapitalismus v 80. letech)

90. léta

- Po roce 1992 návrat k reformám, **ovšem jiný přístup**
- Jiang Zenmin a Zhu Rongji – straničtí vládcové Šanghaje – nejméně tržního města v Číně
- Upřednostnění měst a zdanění venkova, **důraz na průmyslovou politiku a FDI** (vs. domácí kapitalismus v 80. letech)
- Transformace státních podniků na akciové společnosti – ale zachování kontrolního podílu státu!

90. léta

- Po roce 1992 návrat k reformám, **ovšem jiný přístup**
- Jiang Zenmin a Zhu Rongji – straničtí vládcové Šanghaje – nejméně tržního města v Číně
- Upřednostnění měst a zdanění venkova, **důraz na průmyslovou politiku a FDI** (vs. domácí kapitalismus v 80. letech)
- Transformace státních podniků na akciové společnosti – ale zachování kontrolního podílu státu!
- Obrovské investice do infrastruktury, především ve městech

90. léta

- Huang – kritický pohled

90. léta

- Rychlý růst HDP
- Ale obrovský rozdíl mezi venkovem a městy, velká míra korupce

90. léta

- Rychlý růst HDP
- Ale obrovský rozdíl mezi venkovem a městy, velká míra korupce
- Obrovský podíl investic a malý podíl spotřeby na HDP (stát staví rychlovlaky, ale mzdy stagnují)

90. léta

- Rychlý růst HDP
- Ale obrovský rozdíl mezi venkovem a městy, velká míra korupce
- Obrovský podíl investic a malý podíl spotřeby na HDP (stát staví rychlovlaky, ale mzdy stagnují)
- Šanghaj jako výkladní skříň – dotovaná zbytkem země!

90. léta

- Rychlý růst HDP
- Ale obrovský rozdíl mezi venkovem a městy, velká míra korupce
- Obrovský podíl investic a malý podíl spotřeby na HDP (stát staví rychlovlaky, ale mzdy stagnují)
- Šanghaj jako výkladní skříň – dotovaná zbytkem země!
- **Úpadek drobného podnikání, místo toho nadnárodní korporace a velké státní podniky**
- = „státní kapitalismus“

„Státní kapitalismus“

- = hospodářský systém **dominovaný státem**, jehož cílem **není** dosažení sociální rovnosti (x komunismus i liberální kapitalismus)

90. léta

- Barry Naughton – mnohem smířlivější pohled

90. léta

- Barry Naughton – mnohem smířlivější pohled
- 80. léta – malé a technologicky primitivní podnikání

90. léta

- Barry Naughton – mnohem smířlivější pohled
- 80. léta – malé a technologicky primitivní podnikání
- 90. léta chápe jako prohloubení reforem a **zrychlení modernizace**

90. léta

- Barry Naughton – mnohem smířlivější pohled
- 80. léta – malé a technologicky primitivní podnikání
- 90. léta chápe jako prohloubení reforem a **zrychlení modernizace**
- – stát začal investovat do infrastruktury, zdravotnictví a školství, podporoval rozvoj pokročilého průmyslu

90. léta

- Barry Naughton – mnohem smířlivější pohled
- 80. léta – malé a technologicky primitivní podnikání
- 90. léta chápe jako prohloubení reformem a **zrychlení modernizace**
- – stát začal investovat do infrastruktury, zdravotnictví a školství, podporoval rozvoj pokročilého průmyslu
- **Liberalizace podle něj pokračovala**, stát ji pouze doplňoval strategickými investicemi

90. léta

- Barry Naughton – mnohem smířlivější pohled
- 80. léta – malé a technologicky primitivní podnikání
- 90. léta chápe jako prohloubení reformem a **zrychlení modernizace**
- – stát začal investovat do infrastruktury, zdravotnictví a školství, podporoval rozvoj pokročilého průmyslu
- **Liberalizace podle něj pokračovala**, stát ji pouze doplňoval strategickými investicemi
- Potřeba vyhnout se middle-income trap

90. léta

- Po roce 1990 začaly přitékat **investice z USA a EU – zaměřeny na Šanghaj a deltu Jang c' Tiang**

Regional shares of China's exports.

	1978	1995	2005	2010	2016
Southeast	16%	<u>45%</u>	36%	34%	36%
Lower Yangtze	35%	21%	<u>38%</u>	42%	37%
Northeast / North Coast	40%	22%	18%	17%	15%
Rest of China	9%	11%	7%	8%	<u>13%</u>

90. léta

- Po roce 1990 začaly přitékat **investice z USA a EU – zaměřeny na Šanghaj a deltu Jang c' Tiang**
- **Hlavní sektor – elektronika**
- Telefony, tiskárny, stolní počítače, laptopy, později mobilní telefony

90. léta

- Po roce 1990 začaly přitékat **investice z USA a EU – zaměřeny na Šanghaj a deltu Jang c' Tiang**
- **Hlavní sektor – elektronika**
- Telefony, tiskárny, stolní počítače, laptopy, později mobilní telefony
- „Assembly“ – Čína dělá méně kvalifikované práce, nejsložitější součástky (čipy) se dováží ze zahraničí
- > dodnes problém

Table 16.2

Top import and export categories, 2016 (billions of US\$).

	Imports	% of total		Exports	% of total
<u>Semiconductors</u>	227.0	<u>14.3</u>	<u>Computers, components,</u>	163.2	7.8
<u>Petroleum and products</u>	144.1	<u>9.1</u>	LCDs		
Autos and auto parts	74.4	4.7	<u>Clothing</u>	157.8	7.5
Agricultural products	69.1	4.4	Telephone handsets	117.1	5.6
except grain			<u>Textiles</u>	105.0	5.0
Computer components, LCDs	59.2	3.7	Agricultural products	72.6	3.5
Iron ore	57.7	3.6	Semiconductors	61.0	2.9
Copper and copper ore	47.1	3.0	Finished steel	54.5	2.6
Grain	41.5	2.6	Furniture	47.8	2.3
Plastic raw materials	41.3	2.6	Shoes	47.2	2.3
Coal	24.5	1.5	Automobile parts	45.6	2.2

Source: General Administration of Customs.

Table 16.3

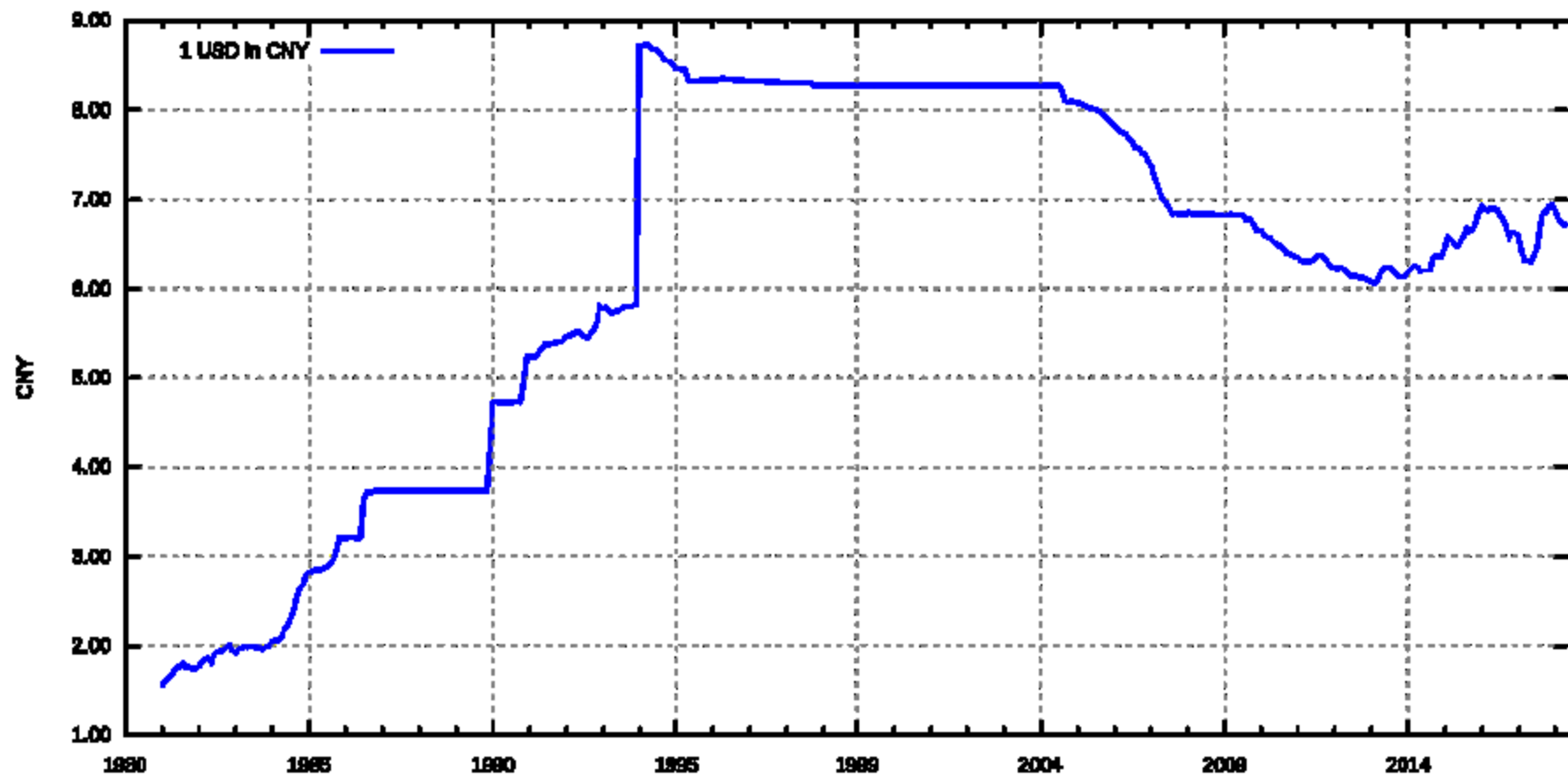
China's largest trading partners, 2015 (billions of US\$).

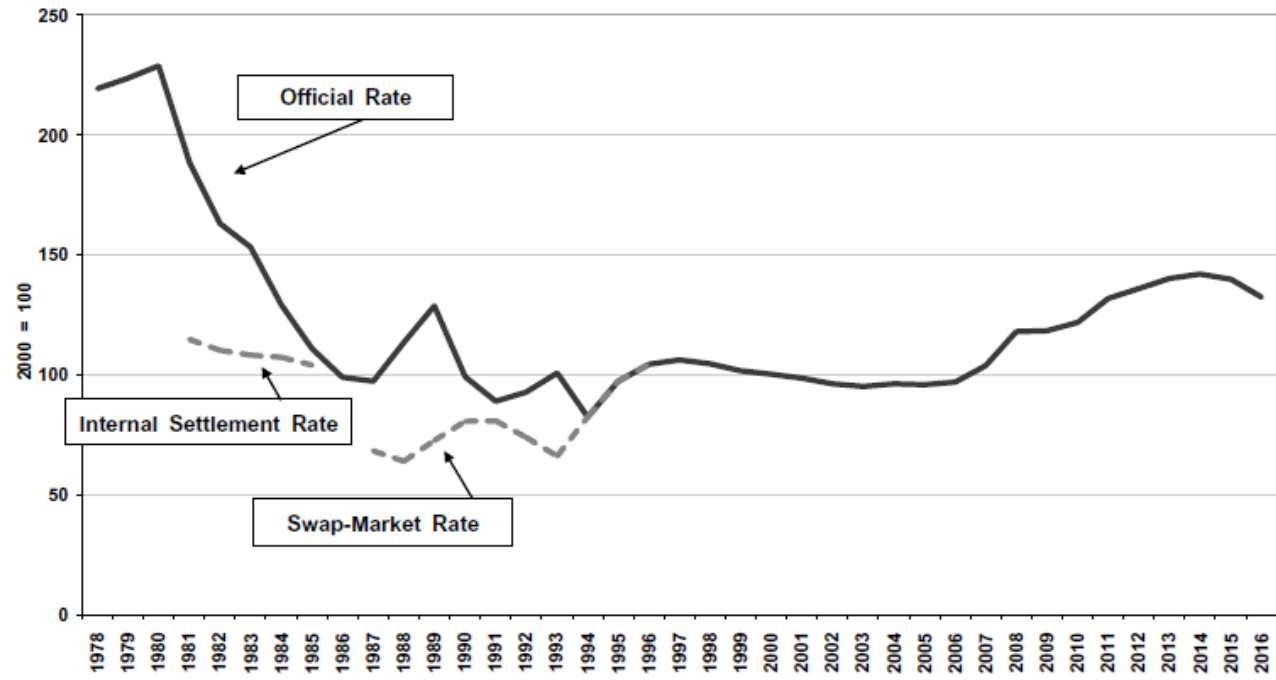
	Exports	Imports	Total trade	Surplus
United States	502.6	150.5	653.2	<u>352.1</u>
Japan	<u>160.6</u>	<u>143.1</u>	303.7	17.5
Hong Kong	261.1	12.8	273.9	248.3
<u>Republic of Korea</u>	90.2	174.6	264.8	<u>-84.3</u>
Germany	<u>103.3</u>	<u>87.7</u>	191.0	15.7
<u>Taiwan</u>	44.9	143.3	188.2	<u>-98.4</u>
Australia	46.3	73.9	120.2	-27.6
Malaysia	33.2	53.3	86.5	-20.0
United Kingdom	63.0	18.9	81.9	44.1
Thailand	40.9	37.2	78.1	3.7
Brazil	30.7	44.3	75.1	-13.6
India	61.6	13.4	75.0	48.2
Viet Nam	49.4	25.1	74.6	24.3
Singapore	42.1	27.6	69.7	14.6
Netherlands	38.4	8.8	47.2	29.6

Source: SYC (2016, table 11-6).

90. léta

- **1994 – velká devalvace yüanu > posílení exportu**

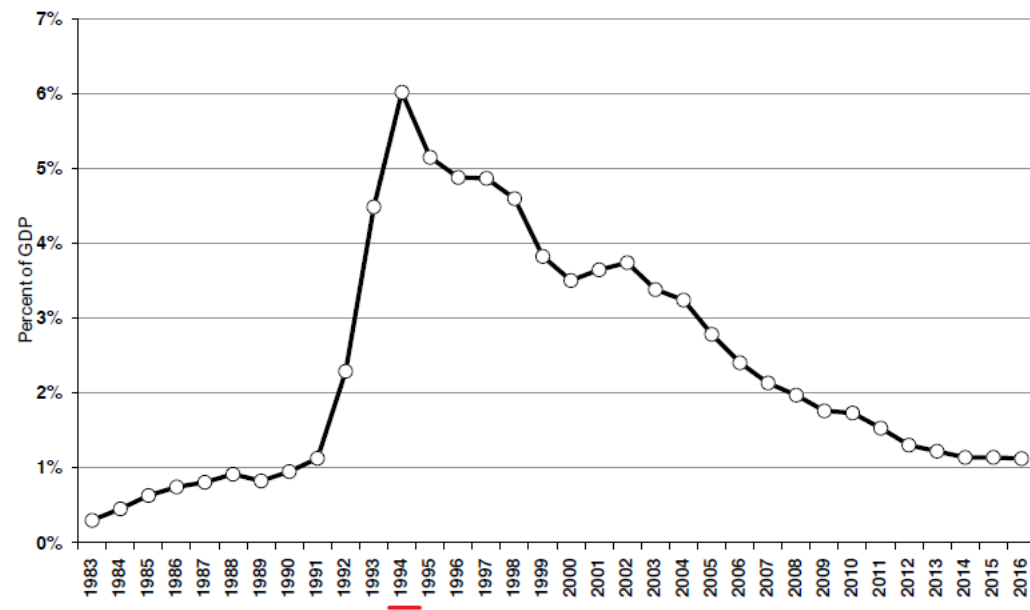
90. léta

- **1994 – velká devalvace yüanu > posílení exportu**
- Zároveň – **uvolnění konvertibility měny** pro transakce na běžném účtu
- = **každá oprávněná firma může libovolně exportovat a importovat** = ale definitivní konec státních monopolů až 2004!

90. léta

- **1994 – velká devalvace yüanu > posílení exportu**
- Zároveň – **uvolnění konvertibility měny** pro transakce na běžném účtu
- = **každá oprávněná firma může libovolně exportovat a importovat** = ale definitivní konec státních monopolů až 2004!
- **Plány uvolnit i kapitálový účet** (= zrušení kapitálových kontrol, uvolnění toků investic) – **opuštěno po Asijské měnové krizi 1997**

Příliv investic

Odliv investic

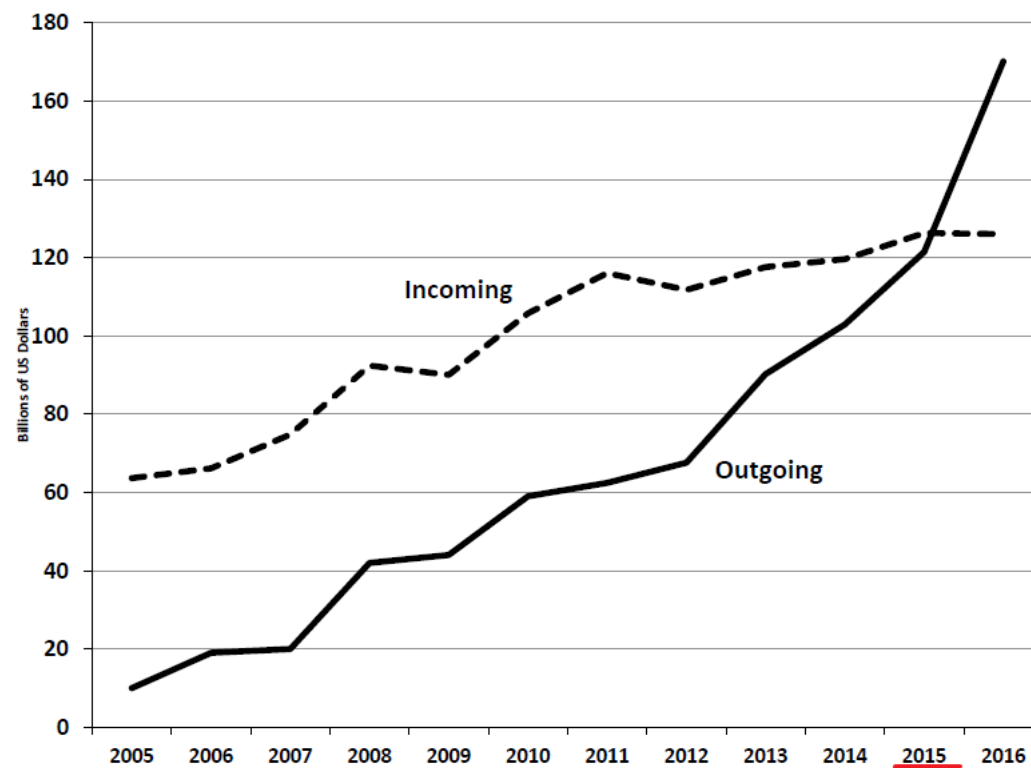

Figure 17.3
China FDI: Incoming and outgoing.

Příliv investic

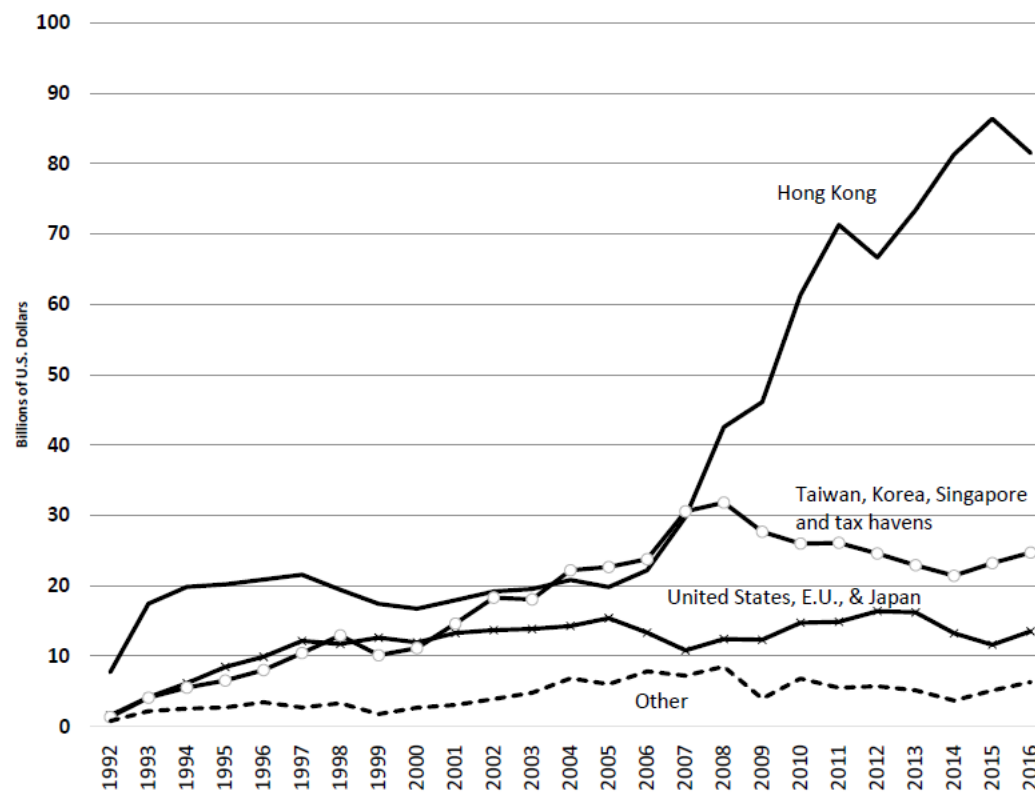
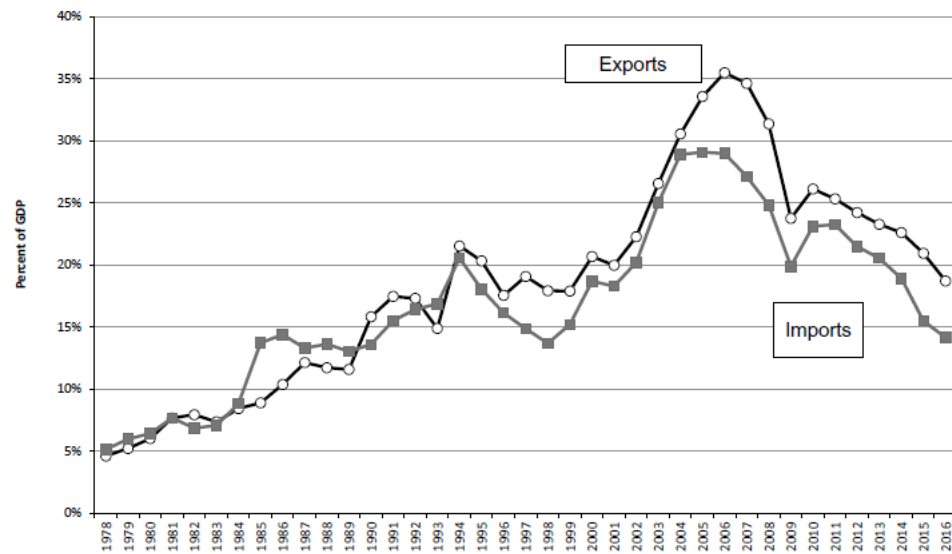

Figure 17.2
Main FDI source regions.

Obchodní bilance

Devizové rezervy

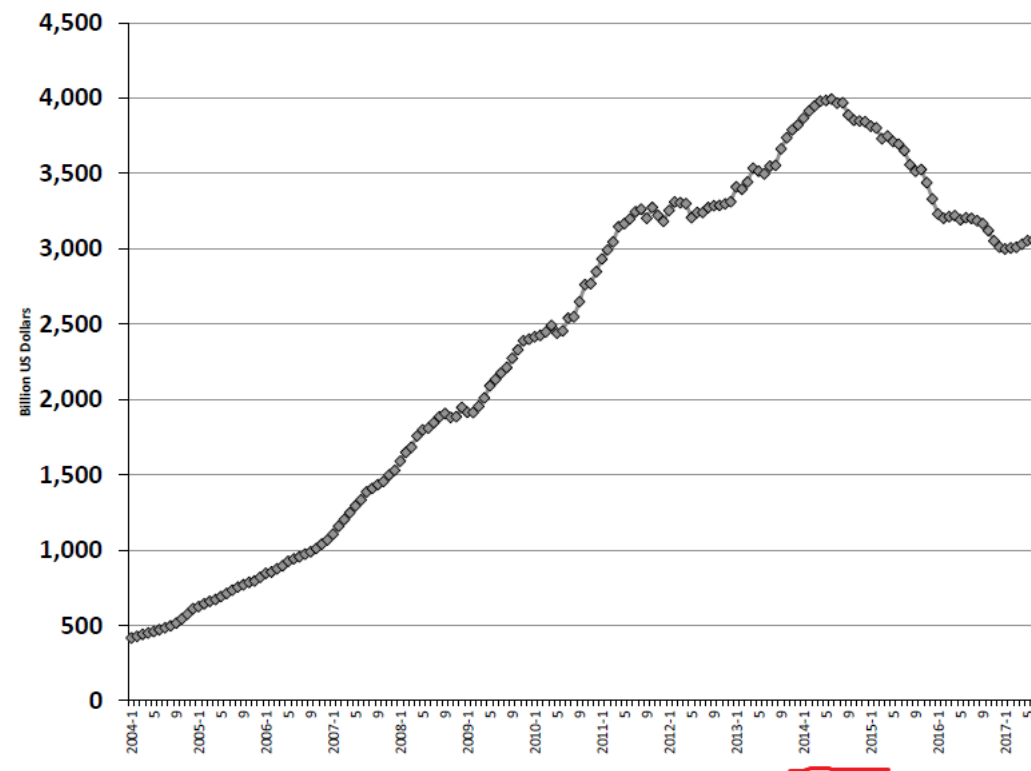

Figure 17.5
China: Official foreign-exchange reserves.

Spekulativní toky

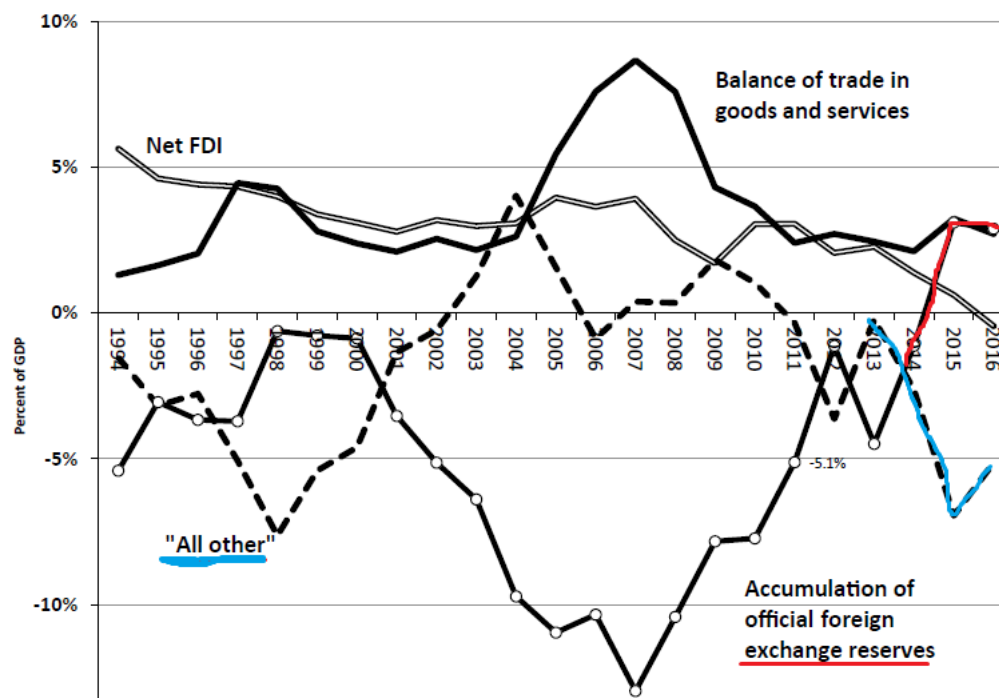

Figure 17.4
Simplified balance of payments.

Přelom tisíciletí

- **Vrchol liberálního přístupu**

Přelom tisíciletí

- **Vrchol liberálního přístupu**
- De facto konec přímých zásahů centrální vlády do ekonomiky
- Z pětiletých plánů se staly nezávazné proklamace cílů

- 2001 – vstup Číny do WTO

Vstup Číny do WTO

- Žádost – už 1986!

Vstup Číny do WTO

- Žádost – už 1986!
- Rozhodující – postoj USA

Vstup Číny do WTO

- Žádost – už 1986!
- Rozhodující – postoj USA
- Pingpongová diplomacie 1971 (> křeslo v OSN místo Taiwanu)

Vstup Číny do WTO

- Žádost – už 1986!
- Rozhodující – postoj USA
- Pingpongová diplomacie 1971 (> křeslo v OSN místo Taiwanu)
- **MFN status 1980** – mimo GATT/WTO uděluje Kongres, museli to každé 4 roky obnovit – vždy debata (LP, Tibet) > nejistota na čínské straně

Vstup Číny do WTO

- Žádost – už 1986!
- Rozhodující – postoj USA
- Pingpongová diplomacie 1971 (> křeslo v OSN místo Taiwanu)
- MFN status 1980 – mimo GATT/WTO uděluje Kongres, museli to každé 4 roky obnovit – vždy debata (LP, Tibet) > nejistota na čínské straně
- 1989 – úvahy o sankcích – Bush starší se rozhodl je neuvalit – Číně by to jen ublížilo, **prosperita a obchod povede k liberalizaci**

Vstup Číny do WTO

- **Fukuyamovské uvažování o Číně** - „když s nimi budeme obchodovat, oni se časem demokratizují“

Vstup Číny do WTO

- Fukuyamovské uvažování o Číně - „když s nimi budeme obchodovat, oni se časem demokratizují“
- Éra Xi Jinpinga – frustrace Západu, že tato predikce se nevyplnila

Vstup Číny do WTO

- Fukuyamovské uvažování o Číně - „když s nimi budeme obchodovat, oni se časem demokratizují“
- Éra Xi Jinpinga – frustrace Západu, že tato predikce se nevyplnila
- **Realita – bohatší Čína si může dovolit sofistikovanější dohled nad obyvatelstvem a projektovat moc do zahraničí**

Vstup Číny do WTO

- Fukuyamovské uvažování o Číně - „když s nimi budeme obchodovat, oni se časem demokratizují“
- Éra Xi Jinpinga – frustrace Západu, že tato predikce se nevyplnila
- Realita – bohatší Čína si může dovolit sofistikovanější dohled nad obyvatelstvem a projektovat moc do zahraničí
- Také si může dovolit mnohem robustnější průmyslovou politiku – viz. příští hodina

Vstup Číny do WTO

- EU a USA – tvrdá vyjednávací pozice – Čína se musela zavázat ke krokům nad rámec práva WTO

Vstup Číny do WTO

- EU a USA – tvrdá vyjednávací pozice – Čína se musela zavázat ke krokům nad rámec práva WTO
- Např. uvolnění investic do sektoru služeb

Vstup Číny do WTO

- EU a USA – tvrdá vyjednávací pozice – Čína se musela zavázat ke krokům nad rámec práva WTO
- Např. uvolnění investic do sektoru služeb
- Snížení a zavázání cel na nízké úrovni (cca 5 %)

Vstup Číny do WTO

- EU a USA – tvrdá vyjednávací pozice – Čína se musela zavázat ke krokům nad rámec práva WTO
- Např. uvolnění investic do sektoru služeb
- Snížení a zavázání cel na nízké úrovni (cca 5 %)
- Přijetí statusu netržní ekonomiky v EU a USA do roku 2016 > velká možnost uvalování antidumpingových a antisubvenčních cel

Vstup Číny do WTO

- **ALE – WTO má slabá pravidla pro oblíbené politiky Číny – subvence a státní podniky**
- Tento typ státních zásahů není dostatečně regulován – Čína může obnovovat prvky centrálního plánování, a nic tím neporušuje

Vstup Číny do WTO

- V Číně – **vstup do WTO byl příležitostí pro dalekosáhlé vnitřní reformy!**
- Podobné jako EU a zemědělství – WTO dala čínské byrokracii možnost zlomit odpor zájmových skupin (státní podniky) a prosadit reformy

Čína ve WTO

- Málo hlasitá role – nestaví se do role mluvčího rozvojových zemí (x Indie, Brazílie)

Čína ve WTO

- Málo hlasitá role – nestaví se do role mluvčího rozvojových zemí (x Indie, Brazílie)
- Tichý pozorovatel sporů před DSB > velká znalost WTO práva

Čína ve WTO

- Málo hlasitá role – nestaví se do role mluvčího rozvojových zemí (x Indie, Brazílie)
- Tichý pozorovatel sporů před DSB > velká znalost WTO práva
- **Obchodní politika připomíná spíše vyspělé země (nízká cla)**

Čína ve WTO

- Málo hlasitá role – nestaví se do role mluvčího rozvojových zemí (x Indie, Brazílie)
- Tichý pozorovatel sporů před DSB > velká znalost WTO práva
- Obchodní politika připomíná spíše vyspělé země (**nízká cla**)
- **Postupně získává zájem i na ochraně duševního vlastnictví!**

Čína ve WTO

- Málo hlasitá role – nestaví se do role mluvčího rozvojových zemí (x Indie, Brazílie)
- Tichý pozorovatel sporů před DSB > velká znalost WTO práva
- Obchodní politika připomíná spíše vyspělé země (**nízká cla**)
- Postupně získává zájem i na ochraně duševního vlastnictví!
- Doma sice Čína TRIPS porušuje, ale jako čím dál více inovativní země má zájem, aby její duševní vlastnictví bylo respektováno

Čína ve WTO

- Postoj ve vyjednáváních
- – **pro tradiční liberalizaci** (dnes možná největší zastánce volného obchodu!)

Čína ve WTO

- Postoj ve vyjednáváních
- – **pro tradiční liberalizaci** (dnes možná největší zastánce volného obchodu!)
- – proti „beyond the border issues“ – **netarifní překážky, subvence, investice, hospodářská soutěž**

Čína ve WTO

- Postoj ve vyjednáváních
- – **pro tradiční liberalizaci** (dnes možná největší zastánce volného obchodu!)
- – proti „beyond the border issues“ – **netarifní překážky, subvence, investice, hospodářská soutěž**
- = nechtějí, aby WTO zasahovala do státem vedených sektorů ekonomiky, citlivost na národní suverenitu

Čína ve WTO

- Postoj ve vyjednáváních
- – **pro tradiční liberalizaci** (dnes možná největší zastánce volného obchodu!)
- – proti „beyond the border issues“ – **netarifní překážky, subvence, investice, hospodářská soutěž**
- = nechtějí, aby WTO zasahovala do státem vedených sektorů ekonomiky, citlivost na národní suverenitu
- = „otevřete své trhy pro zboží z čínských státem podporovaných firem“

Čína ve WTO

- Postoj k jakémukoliv tématu **odráží vnitřní politickou ekonomii**

Čína ve WTO

- Postoj k jakémukoliv tématu **odráží vnitřní politickou ekonomii** – pokud v té oblasti je Čína liberální, prosazuje volný trh, pokud intervencionistická, potom se tvorbě WTO pravidel brání

Čína ve WTO

- Vyspělé země – **chtějí tvrdší pravidla pro subvence a státní podniky,**
Čína pochopitelně proti

Čína ve WTO

- Vyspělé země – **chtějí tvrdší pravidla pro subvence a státní podniky,**
Čína pochopitelně proti
- Požadavky přistoupení k Dohodě o veřejných zakázkách

Čína ve WTO

- Vyspělé země – **chtějí tvrdší pravidla pro subvence a státní podniky**, Čína pochopitelně proti
- Požadavky přistoupení k Dohodě o veřejných zakázkách
- Dnes – všem je jasné, že za Xi Jinpinga Čína směřuje k dalším státním zásahům do ekonomiky, koexistence na volném trhu je pro Západ těžko přijatelná

- Děkuji za pozornost 😊